

Бучковський Артур Петрович, студент 2 курсу,
Штурмак Наталя Юріївна, студентка 3 курсу,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін,

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ОДЕРЖАННЯ ПОДАРУНКІВ ЯК СПОСІБ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Корупція є однією з найбільш серйозних перешкод для побудови відносин у сфері державного управління, оскільки виводить їх за межі правового поля, руйнує їхній механізм зсередини, чим значно знижує ефективність діяльності органів державної влади щодо виконання обов'язків перед громадянським суспільством. Негатив і загрозові обсяги корупції у світових масштабах підтверджуються висновками міжнародних організацій, вітчизняних і зарубіжних експертів, політичних і громадських діячів.

Найпоширенішими причинами корупції в Україні є зловживання службовими повноваженнями серед державних службовців, які використовують свої посади для власної вигоди, та відсутність належного контролю за діями посадовців з боку правоохоронних органів.

Законодавство в цілому, зокрема й антикорупційне, має реагувати на зміни суспільного життя, а його зміни й удосконалення є перманентним процесом, який охоплює широке коло діяльності з адаптації та доповнення чинних актів з метою усунення колізій та виявлених прогалин.

Для з'ясування характеру обмежень і заборон щодо прийняття дарунків чи пожертв слід звернутися до ст. 23 Закону України "Про запобігання корупції" від 14 жовтня 2014 р., якою передбачено, що особам, уповноваженим на виконання функцій держави і місцевого самоврядування, а також особам, які дорівнюють до них, забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких осіб від юридичних або фізичних осіб:

- 1) у зв'язку зі здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- 2) якщо особа-дарувальник перебуває в підпорядкуванні такої особи [1].

До того ж, антикорупційним законодавством також встановлено виняток з такого правила – можливість приймати дарунки, які відповідають загально визначеним уявленням про гостинність, крім визначених випадків, якщо вартість таких подарунків не перевищує однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, установлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки [1]. Проте передбачене обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які даруються близькими особами або одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

Подарунок або пожертва є предметом адміністративних корупційних правопорушень, відповідальність за які передбачено ст. 172⁵ КУпАП. З'ясування змісту зазначених понять є важливим з точки зору встановлення ознак об'єктивної сторони [2].

Таким чином, унормування порядку отримання подарунків є одним із найважливіших запобіжних заходів у сфері попередження умов виникнення

корупційних ризиків діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, оскільки дозволяє врегулювати конфлікт інтересів, а саме, суперечності між приватними інтересами публічного службовця та його службовими обов'язками, наявність яких може вплинути на об'єктивність та неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій в процесі його службової діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Про запобігання корупції [Електронний ресурс]. : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VI / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page2>.*
2. *Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X [Електронний ресурс]. / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.*

Рига Любов Ігорівна, студентка 1 курсу
Пилипів Ігор Васильович, д.і.н, професор,
*завідувач кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін,*

СЕРЕДНІЙ КЛАС – ОСНОВА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В ХХІ СТ.

Процес становлення української політичної нації сьогодні відбувається на тлі гібридної війни, спровокованої курсом на євроінтеграцію, та супроводжується процесом реформ в багатьох сферах суспільного життя України. Для забезпечення ефективного розвитку держави необхідним є формування середнього класу, який в розвинених країнах вважається основою демократії та соціально орієнтованої економіки. Попри оптимістичні оцінки про наявність «середнього класу та громадянського суспільства» «з новим європейським світоглядом» [3], в науковому й експертному середовищі існують інші оцінки. Окремі експерти говорять про існування в Україні «двох типів» середнього класу, один з яких («бюджетна бюрократія») знищує іншого («чесний бізнес») [4]. Але більшість науковців наголошують на потребі створення державою належних умов (політико-правових, економічних, соціокультурних та психологічних) «для стабільного формування потужного середнього класу» [10, с. 112].

Багато вчених і політиків аналізують роль та місце середнього класу в соціальній структурі суспільства. Серед них – зарубіжні науковці М. Вебер, Н. Аберкромбі, З. Бауман, П. Бурдьє, Е. Гідденс, М. Севедж, вітчизняні вчені О. Александрова, О. Андронік, І. Бондар, Є. Головаха, І. Кіянка, Н. Коваліско, Е. Лібанова, В. Рябіка, В. Смаглюк, О. Соскін та інші [1, с. 4; 2; 10, с. 112].

Метою нашого дослідження є з'ясування перспектив розвитку середнього класу в Україні. Для цього необхідно окреслити поняття та соціальні параметри середнього класу, проаналізувати місце та роль середнього класу в соціальній структурі населення України, виявити перспективні напрями його формування.

У науковій літературі поняття середнього класу досі не має однозначного теоретичного обґрунтування. Вперше це поняття було зафіксовано 1766 р. в «Оксфордському словнику англійської мови», а в сучасному розумінні утвердилося в Англії в середині ХІХ ст. У новітній час за допомогою поняття «середній клас» визначають статус громадянина в суспільстві, а не чітко сформовану соціальну групу